

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2017. évi május hó 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A csődbűncselekmény büntette miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2017. évi február hó 9. napján kihirdetett 1.Bf.623/2016/6. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottat bűnösnek mondja ki csődbűncselekmény büntetében [Btk. 404. § (1) bekezdés a/ pont (2) bekezdés b/ pont].

Ezért a bíróság 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre ítéli.

A bíróság az egy napi tétel összegét 2 000 (kettőezer) forintban állapítja meg.

A bíróság a vádlottal szemben kiszabott 600 000 (hatszázezer) forint pénzbüntetés megfizetésére 20 (húsz) havi részletfizetést engedélyez havi 30 000 (harmincezer) forintos összegekben.

A pénzbüntetést meg nem fizetés, illetőleg egy havi részlet elmulasztása esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Az első részlet 2017. július 15. napjáig, s a további részletek a következő hónapok 15. napjáig esedékesek.

A vádlottal szemben 3 038 999 (hárommillió-harmincnyolcezer-kilencszázkilencvenkilenc) forintra vagyonek Kobzást rendel el.

Kötelezi a vádlottat 90 263 (kilencvenezer-kettőszázhatvanhárom) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Járásbíróság a 2016. június 8. napján kelt 26.B.1654/2014/20. számú ítéletével a vádlottat csődbűncselekmény büntetnének elkövetése miatt 300 napi tétel, napi tételenként 2 000 Ft, összesen 600 000 Ft pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett, továbbá meg nem fizetés esetére rendelkezett annak szabadságvesztésre történő

átváltoztatásáról. A vádlottal szemben 3 038 999 Ft erejéig vagyonekobjást rendelt el, egyben kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Vádlotti és védői fellebbezés folytán - melynek részletes indokait és érveit a 2016. szeptember 17-i keltű beadvány tartalmazza - a Nyíregyházi Törvényszék tárgyalás tartását követően a 2017. február 9. napján kelt 1.Bf.623/2016/6. számú ítéletével megváltoztatta az elsőfokú bíróság marasztaló döntését, és a vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 290. §-ának (3) bekezdésébe ütköző, de az (1) bekezdés a/ pontja szerint minősülő csödbűncselekmény büntette miatt emelt vád alól - bizonyítottság hiányában - felmentette. Mellőzte a vagyonekobjást és a bűnügyi költségről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A másodfokú határozat ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a felmentése miatt, bűnösségének megállapítása, pénzbüntetés kiszabása és vagyonekobjás alkalmazása végett, írásban igen részletesen megindokolva a jogi álláspontját.

A vádlott és a védője tudomásul vették a törvényszék felmentő ítéletét.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést változatlan formában, azonos indokokkal fenntartotta. Álláspontja szerint a másodfokon eljáró bíróság anyagi és eljárásjogi szabályt sértve tévesen hozott felmentő ítéletet az ügyben. Az ügyészi fellebbezés helyes érvelésével azonosulva megfogalmazta azon jogi álláspontját, hogy a törvényszék csupán azért vett fel bizonyítást, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól a bizonyítékokat felülmérlegelve eltérhessen. A bizonyítás formális volt, mivel a törvényszék a rendelkezésére álló iratanyag néhány oldalát ismertette, ám ezek tartalma egyik megalapozatlansági ok [a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 351. § (2) bekezdés c/ és d/ pont] fennállását sem támasztotta alá. Ezen jogi érvelését a harmadfokú eljárásban is fenntartotta.

A védő a törvényszék határozatának helybenhagyására tett indítványt, utalva arra, hogy már a vád is csupán feltételezéseken alapult, amit a járásbíróság kritikátlanul átvett, majd vitatta az ügyészség azon álláspontját, hogy a másodfokú bíróság felülmérlegeléssel hozta volna meg a felmentést tartalmazó helyes ítéletét.

Az ellentétes döntések folytán a harmadfokú eljárás lehetősége megnyílt, a Be. 386. §-a (1) bekezdésének c/ pontja alapján az ügyész másodfellebbezése joghatályos.

Az ítélőtábla, mint harmadfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 393. §-a értelmében nyilvános ülésen bírálta felül. A Be. 387. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel megállapította a (2) bekezdés szerinti teljeskörű felülbírálat keretében, hogy az első fokon eljáró járásbíróság az eljárási szabályokat betartotta, míg a törvényszék a bizonyítás felvételének elrendelése körében a következőkben részletezettek szerint eljárási szabályt sértett.

A törvényszék részbeni megalapozatlanságot észlelve, tárgyalást tűzött és bizonyítást vett fel. Ez csupán abban merült ki, hogy az iratokból összesen hét dokumentumot ismertetett, mivel az elsőfokú bíróság ítéletét a tényállás iratellenessége és téves ténybeli következtetések miatt megalapozatlannak [Be. 351. § (2) bekezdés c/ és d/ pontok] tartotta. Ezt követően a járásbíróság által megállapított tényállást helyesbítette úgy, hogy pontosította az ítéletben szereplő néhány gépjármű elírás folytán nem helyes forgalmi rendszámát, majd mellőzte az elsőfokú bíróság több következtetését, részben rögzítve helyette a sajátját.

A Be. 385. §-a értelmében a harmadfokú bírósági eljárásban a Be. XIV. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a XV. Fejezetben írt eltérésekkel.

A Be. 353. §-ának (1) bekezdése alapján a másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az elsőfokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

A Be. 351. §-a (2) bekezdésének a/ pontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ha a tényállás nincs felderítve, míg a d/ pont értelmében az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett.

A törvényszék a határozatában csupán azt rögzítette, hogy az elsőfokú ítélet az előbb írt mindkét megalapozatlansági hibában szenved, amit tárgyalás tartásával, majd a tényállás helyesbítésével kiküszöbölt. Azt azonban nem tartalmazza a törvényszék határozata, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása mely részében és miért iratellenes. Az általa ismertetett hét dokumentum nem ad semmilyen alapot az elsőfokú ítélet tényállásának megváltoztatására. E mellett a Nyíregyházi Járásbíróság 26.B.1654/2014/20. számú tárgyalási jegyzőkönyvének harmadik bekezdése az iratismertetéssel kapcsolatosan azt rögzíti, hogy „...az ügyész, vádlott és a védő egybehangzó indítványára bíró a nyomozati iratból, illetőleg a bírósági iratból lényegük megjelölésével ismerteti az *összes okirati bizonyítékot*, mely ismertetésre az arra jogosultak észrevételt nem tettek, egyéb iratok ismertetését nem kérték”. Ezen kívül a járásbíróság ítéletének 6. oldal 7. bekezdése tartalmazza, hogy a tényállás megállapításakor az előzőekben részletezettekben és hivatkozottakon túl milyen további bizonyítékokat értékelt, azokat nevesítette is, többek között cégiratokat, összefoglaló jelentéseket, hitelezői dokumentumokat.

Mindezek alapján egyet kell érteni azzal az ügyészi állásponttal, hogy a bizonyítás felvétele másodfokon csupán formális volt, annak nem volt semmilyen törvényes indoka, ilyet a törvényszék sem tudott az indokolásában megfogalmazni.

A törvényszék ítéletének indokolása azt sem tartalmazza, hogy mely tényeken alapulnak az elsőfokú bíróság téves ténybeli következtetései, amelyet az iratellenesség mellett további megalapozatlansági okként értékelt.

Az ítéletábra álláspontja az, hogy a járásbíróság a tényállást teljes egészében felderítette, ezért másodfokon a bizonyítás elrendelésének nem volt meg az eljárási törvényben megkívánt feltétele. Ki kell tehát mondani, hogy a törvényszék megalapozatlansági ok hiányában szükségtelenül vett fel bizonyítást az ügyben, s pusztán a bizonyítékok máskénti értékelésével felülmérlegeléssel állapított meg eltérő tényállást. Ezzel a törvényszék megszegte a bizonyítékok felülmérlegelésének a tilalmát, és tette mindezt úgy, hogy mellőzte az elsőfokú bíróság helyes következtetését és helyére a sajátját illesztette be. Mivel a bizonyítékok ilyen jellegű felülmérlegelésére a másodfokú bíróságnak nincs törvényes lehetősége, ezért a vádlott felmentése is törvénytörően történt.

Az ítéletábra a Be. 388. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a gépjárművek helyesbített rendszámait érintetlenül hagyva a másodfokú bíróság által az elsőfokú ítéletből mellőzött részeket továbbra is a tényállás részének tekinti, ezzel együtt a törvényszék által e helyett megállapítottakat mellőzi. Az iratok tartalma alapján - elírás miatt - a járásbíróság ítéletének 3. oldal első bekezdésében az ... forgalmi rendszámú személygépkocsi márkája helyesen: ..., továbbá T1... neve helyesen: ...

Az ítéletábra általi helyesbítésekkel, pontosításokkal a Be. 388. §-ának (2) bekezdése értelmében vált irányadóvá a tényállás.

A törvényszék 1.Bf.623/2016/6. számú ítéletének indokolása értelemzavaró elírás miatt korrigálandó a 2. oldal utolsó bekezdésében azzal, hogy nem a vádlott határátlépése nem került rögzítésre, hanem Novák Mykhaylo vevőé.

Az ítéletábra számára irányadó tényállás alapján vádlott büntetőjogi felelősségét meg kellett állapítani, ezért őt bűnösnek mondta ki csődbűncselekmény büntetésében [Btk. 404. § (1) bekezdés a/ pont és (2) bekezdés b/ pont]. A ... Kft. 2010. májusától fizetéseképtelen volt, amit a másodfokú bíróság is elfogadott és az elsőfokú bíróság indokolását kiegészítve helytállóan levezetett, miként azt is, hogy a szóban forgó kft. eladása miért volt fiktív. Ezen indokokkal a harmadfokú bíróság is teljes mértékben egyetért. A fizetéseképtelen kft. fiktív értékesítésével a végrehajtható vagyon - gépjárművek - hozzáférhetetlenné vált a hitelezők számára, ezáltal a hitelezők kielégítése részben meghiúsult. Nem vitatható, hogy a felszámolás kezdő időpontjában a ...Kft-nek az országos közhiteles hatósági nyilvántartás adatai alapján 9 gépjármű a tulajdonában volt. Tény, hogy a polgári jog az ingó dolgok (ilyen a gépjármű is) adásvételének érvényességéhez nem kíván meg írásbeliséget. Azonban ez a gépjárművek esetében eltérő, mert a gépjármű-tulajdonos személyében beállt változást teljes bizonyító erejű magánokirattal kell a hatóságnak bejelenteni, elsősorban az új tulajdonosnak, de az eladónak is ez áll érdekében, hiszen csak ezt követően nem kell viselnie a jármű tulajdonlásával kapcsolatos terheket, így például adó- és biztosítási költségeket. A gépjárművek adásvételével foglalkozó vádlott nyilvánvalóan mindezzel tisztában volt, hiszen a nyomozati iratokban több gépjármű eladásáról írásbeli adásvételi szerződések voltak, amelyekkel kapcsolatban az ügyészség vádat sem emelt.

Megjegyzni az ítéletábra, hogy a törvényszék a vádlotti védekezést a fizetéseképtelenség, valamint a kft-értékesítés fiktív volta tekintetében nem fogadta el, ugyanakkor kritika nélkül elfogadta a vádlott azon állítását, hogy a vád tárgyává tett 9 gépjármű értékesítése és a tulajdonosváltozás megtörtént, függetlenül attól, hogy a vádlott nem tudott ezen járművekre adásvételi szerződést felmutatni és a központi nyilvántartásba ez nem került átvezetésre.

A közúti közlekedési nyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül [1999. évi LXXXIV. törvény 9. § (7) bekezdés]. A közhiteles nyilvántartással szemben helye van bizonyításnak (BH2014.254. számú jogeset), de ez azt jelenti, hogy ellenkező bizonyításig a nyilvántartásban lévő adatok helyessége nem kérdőjelezhető meg. Az eljárás során a vádlott nem nyújtott be semmiféle bizonyítékot, ami a nyilvántartás helyességét megkérdőjelezhetné volna, pusztán a vallomása állt rendelkezésre, amit a törvényszék minden alap nélkül elfogadott, és jutott arra a téves jogi álláspontra, hogy a vád tárgyává tett 9 gépjármű sorsa a nyilvántartásban szereplő közhiteles adatok ellenére nem bizonyított.

Mindezekből egyértelműen következik, hogy a vádlott felmentésére az ellene emelt vád alól nem kerülhetett volna sor a feltárt bizonyítékok tükrében.

Az elsőfokú ítéletben írt bűnösségi körülmények mellett további enyhítő hatást kell tulajdonítani az időmúlásnak, ami szintén szerepet játszott abban, hogy az ítéletábra a vádlottat az enyhítő rendelkezések alkalmazásával - figyelemmel a Btk. 82. §-ának (3) bekezdésére - a Btk. 50. §-ának (1) és (3) bekezdése értelmében pénzbüntetésre ítélte az egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény elkövetése miatt.

A Btk. 2. §-ának alkalmazása terén a bírói gyakorlat formálódik és egyre inkább követi azt az értelmezést, hogy az elkövetéskori és az elbíráláskori büntető törvények összevetése nem formalizálható, éppen ezért nem szűkíthető le csupán a büntetések felső határára, illetve a tételek kereteire, hanem komplex értékelés elvégzése szükséges. A BJD. 8424. szám alatti jogeset megoldását követve gondolatban mind a két törvény szerint meg kell határozni a bíróság által megállapított konkrét bűncselekmény miatt alkalmazható, illetve alkalmazandó büntetéseket, intézkedéseket, majd ez után ténylegesen azt a törvényt kell alkalmazni, amely a konkrét esetben - összességében - enyhébb elbírálást tesz lehetővé (BH2016.192.).

Az elbíráláskor hatályos anyagi jogi törvény a pénzbüntetés egy napi tétele összegének meghatározása miatt a vádlottra kedvezőbb elbírálást eredményez, ezért a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazta az ítéletábla. Az elbíráláskori törvény alapján az egy napi tétel összegét legalább ezer, legfeljebb ötszázezer forintban kell meghatározni. Ezzel szemben az elkövetéskori törvény legalább kétezer-ötszáz és legfeljebb kétszázezer forintban határozza meg az egy napi tétel összegét.

A harmadfokú bíróság az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát figyelembe véve a pénzbüntetés napi tételének számát a rendelkező részben írtak szerint határozta meg.

Az ítéletábla a büntetéskiszabási körülmények tisztázása érdekében a Be. 361. § (2) bekezdés a/ pontja alapján a harmadfokú nyilvános ülésen a vádlott meghallgatásával az anyagi helyzetét, személyi körülményeit megkísérelte feltárni, azonban ezekről a vádlott továbbra sem kívánt nyilatkozni, ezért ez eredményt nem hozott. Ezt figyelembe véve nem volt semmilyen törvényes indok, hogy a napi tételnek megfelelő forintösszeget a harmadfokú bíróság a törvényi minimumban (1 000 forint) határozza meg, ezért attól eltérve azt a törvényi minimum közelében, (2 000 forintban) állapította meg.

Rendelkezett az ítéletábla a Btk. 50.§-ának (4) bekezdése alapján a részletfizetés alkalmazásáról, melynek során a kötelezően alkalmazandó vagyoneklobzás összegére volt figyelemmel.

A pénzbüntetés átváltoztatásáról szóló rendelkezés a Btk. 51. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A Btk. 74. §-a (1) bekezdésének a/ pontja értelmében a 9 gépjármű értéke - a legalacsonyabb ár megállapításával figyelembe véve - vagyoneklobzás alá esik, amelyet a Btk. 75. §-a (1) bekezdése a/ pontjának megfelelően pénzösszegben kifejezve kellett elrendelni. E körben méltányosság alkalmazására - az intézkedés mellőzésére - nincs törvényben biztosított lehetőség.

A vádlott bűnössé nyilvánítása következtében a harmadfokú bíróság a Be. 338. §-ának (1) bekezdésére, valamint a Be. 381. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség vádlott általi viseléséről.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábla, mint harmadfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 398. §-a alapján megváltoztatta.

Debrecen, 2017. május 25.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró,
Dr. Szabó József sk. bíró

Záradék:

Az ítélet tábla ítélete jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2017. május 25.

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Kiadó.